

Sygn. akt: II SA/Ke 295/08

Sygn. akt II SA/Ke 295/08

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2008r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach

w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Dorota Chobian
Sędziowie	Sędzia WSA Sylwester Miziołek Sędzia WSA Dorota Pędziwilk-Moskał (spr.)
Protokolant	Asystent sędziego Katarzyna Dziubińska

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 4 września 2008r.

sprawy ze skargi M. S., W. S., S. S., Z. S., M. K., Z. S., S. Z., A. T., Z. K., W. M. i J.
Z.

na decyzję Wojewody

z dnia [...] znak: [...]

w przedmiocie odmowy zwrotu wywłaszczonej nieruchomości

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia [...] znak: [...] Starosta odmówił M. S., W. S., S. S., Z. W., M. K., Z. S., S. Z., A. T., Z. K., W. M., J. Z., zwrotu nieruchomości położonej w C. przy [...] wywłaszczonej na rzecz Państwa orzeczeniem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Urząd Spraw Wewnętrznych Nr [...] z dnia [...], oznaczonej w ewidencji gruntów m. C. obręb [...] numerem [...] o powierzchni [...] ha.

W motywach rozstrzygnięcia wskazano, iż w dniu 20 lipca 1951r. Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego - Ekspozytura w K. złożyła do Przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej wnioski w trybie art. 13 Dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949r., Nr 27, poz. 197 i nr 55 poz. 438) o wydanie orzeczenia o wywłaszczeniu części nieruchomości położonej w C. przy [...] oznaczonej nr [...], stanowiącej współwłasność F. i M. małż. S. oraz S. i F. małż. Z. Uzasadniając wniosek wnioskodawca wskazał, iż Ekspozytura zamierza zgodnie z planem inwestycyjnym na rok 1951 urządzić na wymienionej nieruchomości zakład artystycznych wyrobów z marmuru.

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej decyzją incydentalną z dnia 16.08.1951r., wydaną na podstawie art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949r., Nr 27, poz. 197 i nr 55 poz. 438 z 1949r.), orzekło o zezwoleniu C.P.L.i A. - Ekspozytura w K. na objęcie w/w nieruchomości.

Orzeczeniem z dnia [...] Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej przedmiotowa nieruchomość została wywłaszczona na rzecz Skarbu Państwa na potrzeby A. Wywłaszczenie nieruchomości polegało na odjęciu prawa własności dotychczasowym właścicielom z dniem zgłoszenia przez Centralę Przemysłu Ludowego i Artystycznego w K. wniosku wywłaszczeniowego tj. z dniem 20 lipca 1951r.

Decyzją z dnia 8.05.1962r., Komisja Odwoławcza do Spraw Wywłaszczenia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, po rozpatrzeniu odwołania F. i S. Z. od w/w orzeczenia PWRN, orzekła o nieuwzględnieniu odwołania i zatwierdzeniu zaskarżonej decyzji.

Organ I instancji wskazał, iż materiał dowodowy w niniejszej sprawie

potwierdza, iż na przedmiotowej nieruchomości od lat 50-tych prowadzona była działalność produkcyjna w zakresie wyrobów z marmuru. Świadczy o tym m.in. treść pisma Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 21.04.1952r., w którym stwierdza się, iż „od chwili objęcia zakładu Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego włożyła sumę około 100.000 zł w inwestycje mające na celu przystosowanie omawianego obiektu na potrzeby produkcji oraz że istnieje konieczność gospodarcza utrzymania w C. zajmującego się artystyczną obróbką miejscowych marmurów”. W 1953r., działalność C.P.L.i A. - Ekspozytura w K. przejęła C.P.L.i A. - Ekspozytura w K., która na mocy zarządzenia Ministra Przemysłu Drobneho i Rzemiosła z dnia 16.09.1954r., przekazała A. Wytwórnę Galanterii Marmurowej w C.. Na tę okoliczność został sporządzony przez Komisję do spraw przekazania – przejęcia Wytwórni Galanterii Marmurowej w C. w dniu 1.10.1954r., protokół zdawczo-odbiorczy. Po przejęciu przedmiotowa wytwórnia została zmodernizowana i przebudowana. Fakt ten potwierdza pismo A. do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z lutego 1962r., w którym stwierdza się „w chwili obecnej wartość tego zakładu wielokrotnie przekroczyła wartość w chwili jego objęcia i na dzień 31.12.1960r., wyniosła 1.037.492.74 zł”. Na dowód powyższego do przedmiotowego pisma zostało załączone zestawienie środków trwałych wg stanu na dzień 31.12.1960r. Fakt inwestowania w przedmiotową nieruchomość potwierdzili również byli właściciele S. Z. i F. Z., którzy w odwołaniu do Komisji Odwoławczej do Spraw Wywłaszczenia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych z 3 stycznia 1962r., od decyzji wywłaszczeniowej stwierdzili „...inwestor zajął nieruchomość według początkowych zamierzeń inwestycyjnych i co gorsza nieruchomość w rozmiarach tych zabudowa(..)” jak również „ przedmiotowej nieruchomości nie posiadamy już ok. 13 lat i na skutek dokonywanych na nieruchomości ciągłych zmian w budynkach(..)”.

Organ I instancji wskazał także, iż w dniu 15.10.2004r. w siedzibie Starostwa Powiatowego przeprowadzono rozprawę administracyjną, w oparciu o którą ustalono, że od 1975r. bądź 1976r. użytkowanie wywłaszczonej nieruchomości przy ul. [...] w C. o powierzchni 2440 m² wraz z sąsiednimi gruntami podjęła B. Spółdzielnia ta, po przejęciu wywłaszczonej nieruchomości – oprócz głównej działalności dla rolnictwa – nadal prowadziła tę samą działalność gospodarczą co A. , tj. obróbkę kamieni marmurowych i produkcję galanterii marmurowej. Na potwierdzenie tej okoliczności Spółdzielnia przedłożyła organowi I instancji

oświadczenia swoich pracowników, potwierdzających, że B. powstała w 1975r., przejmując budynki wraz z maszynami i urządzeniami do obróbki kamienia i produkcji materiałów budowlanych, w tym również galanterii marmurowej.

Z kolei w wyniku oględzin przedmiotowej nieruchomości, przeprowadzonych w dniu 11.05.2007r., ustalono, iż znajdują się na niej trzy budynki: kotłownia i dwie hale produkcyjno-handlowe. W pierwszej hali od strony ulicy [...] mieszczą się biura B. oraz sklepy dzierżawione przez „C” i „D”. W drugiej hali pomieszczenia dzierżawią przedsiębiorstwa „E” i „F”. Na pozostałym terenie znajdują się składowiska materiałów budowlanych.

Ze względu na powyższe organ I stwierdził, iż w/w nieruchomość została wykorzystana zgodnie z celem, na który została wywłaszczona tj. pod urządzenie zakładu artystycznych wyrobów z marmuru, a zatem w świetle przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami brak podstaw do jej zwrotu.

Od przedmiotowej decyzji odwołanie wnieśli wnioskodawcy, zarzucając temu rozstrzygnięciu:

1. całkowite niewyjaśnienie sprawy, przez niedokonanie w wydanej decyzji oceny skutków prawnych:

a) decyzji PWRN z dnia 16.08.1951r., wydanej na podstawie art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych, zezwalającej C.P.L.i A. - Ekspozytura w K. na zajęcie nieruchomości wnioskodawców, które to zajęcie trwało do 1961r., bez wszczynania postępowania wywłaszczeniowego co nawet w świetle ówczesnych przepisów prawa nie było dopuszczalne,

b) orzeczenia PWRN z dnia 21.03.1961r., wywłaszczającego nieruchomość wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa mimo, iż w dacie tej podmiot do którego planu inwestycyjnego na rok 1951 odnosiło się owo wywłaszczenie nie istniał i nie był w posiadaniu przedmiotowej nieruchomości, bowiem posiadał ją inny podmiot – A., który nie miał nic wspólnego z planem inwestycyjnym wnioskodawcy z 1951r., i jego celami urządzania zakładu artystycznych wyrobów z marmuru,

2. rażąco obrazę art. 136 ust. 1 u.g.n. przez przyjęcie, iż w decyzji wywłaszczeniowej z dnia 21.03.1961r. określono cel na jaki nieruchomość została wywłaszczona w sposób wymagany w orzecznictwie NSA, a w szczególności w wyroku NSA z dnia 28.11.2000r., sygn. I SA 1650/99 (lex 54429), mimo, iż Wojewoda wyraził w tym zakresie pogląd przeciwny, ale bez rozważania zagadnień podniesionych w pkt 1

odwołania,

3. rażąco obrazę art. 136 ust. 1 u.g.n. przez przyjęcie, iż A., na rzecz których nastąpiło w dniu 21.03.1961r. wywłaszczenie nieruchomości, po owej dacie w ogóle użytkowały sporną nieruchomość, mimo iż nic takiego nie wynika z akt sprawy; z przywołanego na k. 4 uzasadnienia zaskarżonej decyzji wynika bowiem jedynie, iż na nieruchomości tej dokonywano inwestycji, ale w jakim zakresie i w jakiej branży nie wiadomo, zaś urządzenia zakładu artystycznego wyrobów z marmuru organ I instancji nie ustalił,

4. rażąco obrazę art. 137 u.g.n. przez uznanie, iż A. rozpoczęły realizację celu, dla którego nastąpiło wywłaszczenie nieruchomości mimo, że cel ten nie został w decyzji wywłaszczeniowej określony, nigdy nawet w zakresie posiadania przedmiotowej nieruchomości nie był realizowany, a nadto przejęcie nieruchomości przez zupełnie inny podmiot, niż ten na rzecz którego nastąpiło wywłaszczenie, już 16.08.1951r., nastąpiło całkowicie bezprawnie, przy rażącym naruszeniu art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych, bowiem wydanie decyzji z dnia 16.08.1951r., (k. 162) nastąpiło mimo nie wszczynania postępowania wywłaszczeniowego wobec spornej nieruchomości,

5. niewyjaśnienie okoliczności sprawy, przez poczynienie przez organ I instancji ustaleń sprzecznych z wcześniej podjętymi przez Urząd Wojewódzki, w decyzji z dnia 9.11.1994r., gdzie ustalono, iż B. zgodnie z decyzją Naczelnika Gminy z dnia 16.12.1983r., przejęła sporną nieruchomość w użytkowanie pod Zakład Usług Mechanicznych, a w 1994 roku była ona wykorzystywana jako baza Kółek Rolniczych, świadczących usługi dla potrzeb rolnictwa, które to ustalenia bądź nie zostały obecnie zauważone w ogóle, bądź obecnie uległy niedopuszczalnej zmianie. W ocenie odwołujących organ I instancji winien na wstępie rozważyć czy decyzje wydawane w zakresie własności przedmiotowej nieruchomości zostały wydane zgodnie z obowiązującym wtedy prawem. Nadto w uzasadnieniu odwołania skarżący podniósł, iż organ I instancji winien w swojej decyzji wskazać cel, dla którego wywłaszczenie nastąpiło. Jednocześnie pełnomocnik stron podniósł, iż nie zgadza się ze stanowiskiem Wojewody wyrażonym w decyzji z dnia 25.02.2005r., zgodnie z którym cel wywłaszczenia określono w decyzji z dnia 16.08.1951r. Skarżący podnieśli także, iż w aktach brak jakichkolwiek dokumentów potwierdzających, iż w okresie od daty wywłaszczenia nieruchomości do 1975r., była ona w posiadaniu A.,

a także dokumentów, z których by wynikało, iż przejęcie przedmiotowej nieruchomości przez B. nastąpiło od tego właśnie podmiotu. Skoro nie wiadomo jaki był cel wywłaszczenia, założenia organu I instancji o jego realizacji w ocenie skarżącego są nie do przyjęcia. Nadto jeżeli decyzja wywłaszczeniowa przywołuje decyzję z dnia 16.08.1951r., opartą na art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 26.04.1949r., to jest rzeczą oczywistą, iż chodziło w niej o produkcję wyrobów artystycznych. W ocenie skarżącego prowadzenie na terenie wywłaszczonej nieruchomości przez A. inwestycji związanej z produkcją artystyczną nigdy nie miało miejsca. W końcowej części uzasadnienia skarżący podniósł liczne zarzuty dot. prawidłowości przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

Decyzją z dnia [...] znak: [...] Wojewoda, na podstawie art. 9a, art. 136, 137 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603) oraz art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcia organ odwoławczy szczegółowo opisał przebieg postępowania w niniejszej sprawie i wskazał, iż w jego ocenie na wywłaszczonej nieruchomości od momentu objęcia nieruchomości na mocy w/w decyzji incydentalnej z dnia 16.08.1951r., prowadzona była najpierw przez CPLi A, a następnie przez A. działalność związana z „artystyczną obróbką miejscowych marmurów”, co zostało wykazane w decyzji organu I instancji. Natomiast wydane w dniu 21.03.1961r., Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr S.A.2b-2/87/51 potwierdziło jedynie istniejący stan rzeczy. Z tego też względu w momencie wydania orzeczenia o wywłaszczeniu tj. w dniu 21.03.1961r., cel wywłaszczenia był już realizowany od około 10 lat. Ponadto rozstrzygnięcie to nadal funkcjonuje w obiegu prawnym i nie zostało wzruszone w żadnym z trybów nadzwyczajnych przewidzianych w k.p.a. Z kolei badanie jego prawidłowości nie może być prowadzone w niniejszym postępowaniu dot. zwrotu wywłaszczonej nieruchomości trybie art. 136 ust. 3 u.g.n.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 136 ust. 1 u.g.n. organ wskazał, iż z wniosku Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego Ekspozytura w K. o wywłaszczenie wynika, iż Ekspozytura miała, zgodnie z Planem Inwestycyjnym na rok 1951r. na przedmiotowej nieruchomości urządzić zakład artystycznych wyrobów z marmuru. Z kolei realizację w/w celu wywłaszczenia już od 1951r., potwierdzają znajdujące się w aktach sprawy dokumenty opisane

szczegółowo w decyzji organu I. Natomiast w niniejszej sprawie nie ma znaczenia co działo się z nieruchomością od 1975r., czyli od chwili przejęcia jej w użytkowanie przez B.

Skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach na decyzję organu II instancji wnieśli wszyscy wnioskodawcy domagając się jej uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W skardze sformułowali te same zarzuty, które podnieśli w odwołaniu od decyzji organu I instancji a nadto:

1. obrazę art. 7 w związku z art. 140 k.p.a., przez nierozpoznanie zarzutów odwołania, przyjęcie sprzecznych i wzajemnie wykluczających się ustaleń, który to stan rzeczy zmusza strony postępowania do przedłożenie do merytorycznego rozpoznania zarzutów określonych w pkt 1, 2, 3, 4 odwołania,

2. wydanie w sprawie dwu sprzecznych ze sobą decyzji Wojewody, a mianowicie decyzji z dnia 25.02.2005r. i obecnie skarżonej z dnia [...], w zakresie ustalenia, z jaką datą nastąpiło wywłaszczenia przedmiotowej nieruchomości, która to data ma w sprawie kluczowe znaczenie przez :

a) ustalenie w decyzji z dnia 25.02.2005r., iż wywłaszczenie przedmiotowej nieruchomości nastąpiło z datą 1961r. i w sprawie należy badać okres od 1961r. do 1968 roku, a następnie odstąpienie w skarżonej decyzji od tego poglądu prawnego i przyjęcie, iż wywłaszczenie nastąpiło z data 1951r., co według obecnego poglądu Wojewody ma świadczyć, iż w dacie 23.03.1961r. cel wywłaszczenia którego nie było, był już realizowany od 10 lat,

b) sporządzenie sprzecznego wewnątrznie uzasadnienia – przez ustalenia na k. 7 uzasadnienia, iż z datą 1951r. nie nastąpiło wywłaszczenia nieruchomości, zaś na k. 8, iż wywłaszczenie nastąpiło w 1951r.

W odpowiedzi na skargę Wojewoda wniósł o jej oddalenie, podtrzymując argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga nie jest zasadna.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25.07.2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.) zadaniem sądu

administracyjnego jest sprawowanie kontroli zaskarżonych aktów i czynności administracji publicznej pod względem zgodności z prawem, obowiązującym w dniu ich wydania. Oznacza to, że w postępowaniu sądowoadministracyjnym badaniu podlega, po pierwsze – prawidłowość zastosowania przepisów prawa w odniesieniu do stanu faktycznego sprawy, a po drugie – trafność wykładni tych przepisów.

Z kolei zgodnie z art. 145 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 30.08.2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), zwanej dalej ustawą p.p.s.a., Sąd, uwzględniając skargę na decyzję, uchyla ją w całości lub części, jeżeli stwierdzi:

- a) naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy
- b) naruszenie prawa dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego,
- c) inne naruszenie przepisów postępowania, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na wynik sprawy.

Sądowa kontrola legalności orzeczeń administracyjnych sprawowana jest przy tym w granicach sprawy, a Sąd nie jest związany zarzutami, wnioskami skargi, czy też powołaną w niej podstawą prawną (art. 134 § 1 ustawy p.p.s.a.).

Rozpatrując skargę w ramach tak ustalonej kognicji Wojewódzki Sąd Administracyjny nie dopatrył się naruszeń prawa skutkujących koniecznością uchylenia lub stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

Na wstępie należy wskazać, że **rozstrzygnięcie sprawy wywołanej wnioskiem o zwrot wywłaszczonej nieruchomości jest uzależnione wyłącznie od zaistnienia lub nie, przesłanek z art. 136 i 137 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami. W postępowaniu tym nie bada się legalności aktu, na podstawie którego nastąpiło odjęcie prawa własności, ani też kwestia ta nie jest zagadnieniem wstępnym dla rozstrzygnięcia w przedmiocie zwrotu. Dopóki zatem akt taki pozostaje w obrocie prawnym, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, a były właściciel domaga się zwrotu, organy badają tylko czy przesłanki zwrotu zostały spełnione.** Trzeba podnieść, iż zasadę ogólną trwałości decyzji ostatecznej ustanawia art. 16 k.p.a. Zgodnie z tą zasadą uchylenie lub zmiana takiej decyzji, stwierdzenie jej nieważności oraz wznowienie postępowania mogą nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w k.p.a. lub ustawach szczególnych. Formalna strona zasady ogólnej wyrażona w tym przepisie wyraża się więc w tym, że decyzja taka obowiązuje tak długo jak długo nie zostanie

uchylona, zmieniona lub nie zostanie stwierdzona jej nieważność przez nową decyzję opartą na podstawie odpowiedniego przepisu prawa. Tak więc, wydanie nowej decyzji w tym zakresie jest jedynym dopuszczalnym przez prawo sposobem całkowitego lub częściowego pozbawienia mocy obowiązującej decyzji ostatecznej. Innymi słowy, ostateczna decyzja korzysta z domniemania mocy obowiązującej do chwili gdy nie zostanie wzruszona w odpowiednim nadzwyczajnym trybie przewidzianym w k.p.a. lub innych przepisach. Z akt niniejszej sprawy wynika, iż decyzja na mocy której doszło do wywłaszczenia przedmiotowej nieruchomości pozostaje w obrocie prawnym. Również z oświadczenia pełnomocnika skarżących złożonego na rozprawie w dniu 4.09.2008r. wynika, iż nie występował o stwierdzenie nieważności decyzji wywłaszczeniowej i nie jest mu wiadome aby toczyło się z urzędu postępowanie dotyczące prawidłowości wydania tej decyzji. W związku z powyższym, skoro decyzja wywłaszczeniowa pozostaje w obrocie prawnym, to tym samym korzysta z domniemania prawidłowości. Badanie prawidłowości jej wydania w toku postępowania o zwrot wywłaszczonej nieruchomości jest zatem prawnie niedopuszczalne. Trzeba podkreślić, iż z punktu widzenia zakresu kognicji Sądu Administracyjnego brak także podstaw do kontrolowania przez Sąd prawidłowości decyzji wywłaszczeniowej, w sytuacji poddania pod osąd decyzji o odmowie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości. Godzi się podnieść, że postępowanie o zwrot nieruchomości jest postępowaniem prowadzonym w trybie zwykłym, którego celem jest stwierdzenie lub nie istnienia podstaw do zwrotu nieruchomości. Natomiast badanie prawidłowości decyzji wywłaszczeniowej bądź też prawidłowości postępowania wywłaszczeniowego jest dopuszczalne we właściwych trybach nadzwyczajnych prowadzonych na zasadach określonych w k.p.a. (art. 145 i 156 k.p.a.) przez właściwe organy. Łączenie zatem trybu nadzwyczajnego weryfikacji ostatecznej decyzji wywłaszczeniowej z prowadzonym postępowaniem zwykłym jest prawnie niedopuszczalne. W konsekwencji tych rozważań należy jednoznacznie stwierdzić, iż podnoszone przez autorów skargi zarzuty w powyższym zakresie nie mogły odnieść zamierzonego skutku.

Odnosząc się natomiast do kontroli zaskarżonej decyzji należy stwierdzić, iż odpowiada ona prawu, a organy przy jej wydawaniu nie naruszyły prawa materialnego ani procesowego. Z przedstawionych Sądowi akt administracyjnych wynika, że w dniu 20 lipca 1951r. Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego - Ekspozytura w K. złożyła do Przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady

Narodowej wniosek w trybie art. 13 Dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949r., nr 27, poz. 197 i nr 55 poz. 438) o wydanie orzeczenia o wyłączeniu części nieruchomości położonej w C. przy ul. [...] oznaczonej nr [...], stanowiącej współwłasność F. i M. małż. S. oraz S. i F. małż. Z. Uzasadniając wniosek wnioskodawca wskazał, iż Ekspozytura *zamierza zgodnie z planem inwestycyjnym na rok 1951 urządzić na wymienionej nieruchomości zakład artystycznych wyrobów z marmuru.*

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej decyzją incydentalną z dnia 16.08.1951r., wydaną na podstawie art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949r., nr 27, poz. 197 i nr 55 poz. 438 z 1949r.), orzekło o zezwoleniu C.P.L.i A. - Ekspozytura w K. na objęcie przedmiotowej nieruchomości. Orzeczeniem z dnia 21.03.1961r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej wyłączyło na rzecz Skarbu Państwa na potrzeby A. przedmiotową nieruchomość. Jako podstawę prawną orzeczenia wskazano oprócz przepisów ustawy z 12.03.1958r. o zasadach i trybie wyłączania nieruchomości również przepisy art. 1, 21 ust. 1 i 2, 24 ust. 1 i od 27 do 33 dekretu 26.04.1949r. Wyłączenie nieruchomości polegało na odjęciu prawa własności dotychczasowym właścicielom z dniem zgłoszenia przez Centralę Przemysłu Ludowego i Artystycznego w K. wniosku wyłączeniowego tj. z dniem 20 lipca 1951r. Decyzją z dnia 8.05.1962r., Komisja Odwoławcza do Spraw Wyłączenia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, po rozpatrzeniu odwołania Felicji i Stanisława Zarzyckich od w/w orzeczenia PWRN w, orzekła o nieuwzględnieniu odwołania i zatwierdzeniu zaskarżonej decyzji.

Z ustaleń organów obu instancji wynika, że wyłączenie nastąpiło w oparciu o przepisy dekretu z dnia 26.04.1949r., o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. z 1949r., nr 27, poz. 197 i nr 55 poz. 438 z 1949r.) - z wniosku Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego Ekspozytura w K. o wyłączenie, z którego z kolei wynika, iż Ekspozytura miała, zgodnie z Planem Inwestycyjnym na rok 1951r. na przedmiotowej nieruchomości *urządzić zakład artystycznych wyrobów z marmuru.* Wyłączenia dokonano Orzeczeniem z dnia 21.03.1961r *na potrzeby A.* – z dniem *20 lipca 1951r.*

W związku z powyższym wbrew zarzutom skargi, cel wywłaszczenia został przez organy ustalony prawidłowo. Należy także zaakceptować ustalenia organów, iż w/w cel został zrealizowany.

Realizację w/w celu wywłaszczenia już od 1951r., potwierdzają bowiem znajdujące się w aktach sprawy dokumenty, w tym w szczególności te, które organ I instancji pozyskał z Archiwum Państwowego w K. (k. 61-79 akt administracyjnych). W piśmie Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego w K. z dnia 21.04.1952r., stwierdza się, iż „od chwili objęcia zakładu Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego włożyła sumę około 100.000 zł w inwestycje mające na celu przystosowanie omawianego obiektu na potrzeby produkcji oraz, że istnieje konieczność gospodarcza utrzymania w C. zakładu zajmującego się artystyczną obróbką miejscowych marmurów”. W 1953r., działalność C.P.L. i A. - Ekspozytura w K. przejęła C.P.L. i A. - Ekspozytura w K., która na mocy zarządzenia Ministra Przemysłu Drobneho i Rzemiosła z dnia 16.09.1954r., przekazała A. Wytwórnę Galanterii Marmurowej w C. Na tę okoliczność został sporządzony przez Komisję do spraw przekazania – przejęcia Wytwórni Galanterii Marmurowej w C. w dniu 1.10.1954r., protokół zdawczo-odbiorczy. Po przejęciu przedmiotowa wytwórnia została zmodernizowana i przebudowana. Fakt ten potwierdza pismo A. do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z lutego 1962r., w którym stwierdza się „w chwili obecnej wartość tego zakładu wielokrotnie przekroczyła wartość w chwili jego objęcia i na dzień 31.12.1960r., wyniosła 1.037.492.74 zł”. Do przedmiotowego pisma zostało załączone zestawienie środków trwałych wg stanu na dzień 31.12.1960r. Fakt inwestowania w przedmiotową nieruchomość potwierdzili również w odwołaniu od decyzji wywłaszczeniowej byli właściciele przedmiotowej nieruchomości – S. Z. i F. Z.. W ocenie Sądu, przedstawione okoliczności dawały organom orzekającym podstawę do uznania, iż cel wywłaszczenia został zrealizowany.

W decyzji wywłaszczeniowej wskazano, iż odjęcie prawa własności następuje z dniem 20 lipca 1951r., to zaś oznacza, że realizację celu wywłaszczenia, o której mowa w art. 137 u.g.n. należy badać i ustalać począwszy od tej daty, nie zaś od daty ostateczności decyzji wywłaszczeniowej. Należy bowiem podnieść, iż **o ile na gruncie przepisów ustawy z 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (art. 30), ustawy z 29.04.1985r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (art. 65) czy też ustawy z 21.08.1997r. o**

gospodarce nieruchomościami (art. 121) przejście prawa własności nieruchomości następowało z dniem, w którym decyzja o wywłaszczeniu nieruchomości stała się ostateczna , to na gruncie dekretu z dnia 26.04.1949r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych, orzeczenie o wywłaszczeniu przenosiło prawo własności nieruchomości na rzecz wywłaszczającego z dniem zgłoszenia wniosku o wywłaszczenie (art. 39 dekretu - Dz. U. z 1949r , nr 27 poz. 197 ze zm. i art. 40 ust. 1 dekretu – tekst jednolity Dz. U z 1952r. nr 4 poz.31). Na gruncie niniejszej sprawy orzeczenie o wywłaszczeniu z dnia 21.03.1961r. zapadło w dacie obowiązywania ustawy z dnia 12.03.1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Jeśli się jednak zważy, iż zgodnie z art. 48 tej ustawy - postępowanie wywłaszczeniowe wszczęte po wyzwoleniu, a w dniu wejścia w życie ustawy z 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości jeszcze nie zakończone było prowadzone nadal według dotychczasowych przepisów z odpowiednim zastosowaniem przepisów tej ustawy dotyczących właściwości organów orzekających - to stanowisko organów, iż realizację celu wywłaszczania należy badać od daty wywłaszczenia nieruchomości, a nie od daty ostateczności decyzji wywłaszczeniowej są ze wszech miar prawidłowe. Jak już wskazano przepis art. 137 aktualnie obowiązującej ustawy u.g.n. nakazuje wprawdzie wiązać badanie i ustalanie realizacji celu wywłaszczenia z datą ostateczności decyzji wywłaszczeniowej, tym niemniej, w ocenie Sądu, dotyczy to sytuacji gdy przejście prawa własności nieruchomości następowało z dniem w którym decyzja o wywłaszczeniu stała się ostateczna. W przypadku natomiast gdy wywłaszczenie, tak jak w rozpoznawanej sprawie, następowało w oparciu o przepisy w/w dekretu z dniem zgłoszenia wniosku o wywłaszczenie - badanie i ustalanie realizacji celu wywłaszczenia o którym mowa w art. 137 u.g.n., winno następować począwszy od dnia zgłoszenia wniosku o wywłaszczenie.

Ubocznie niejako należy wskazać, iż gdyby nawet przyjąć, tak jak twierdzą skarżący, iż realizację celu wywłaszczania należy badać i ustalać od daty ostateczności decyzji wywłaszczeniowej – to i tak z akt sprawy jednoznacznie wynika, iż cel ten w tej dacie był już zrealizowany, skoro jego realizacja nastąpiła w 1951r. Potwierdza to zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, z którego wynika, że na przedmiotowej nieruchomości od lat 50-tych prowadzona już była działalność

produkcyjna w zakresie wyrobów z marmuru.

Należy wskazać, że w dacie wydawania uprzedniej decyzji z dnia 25.02.2005r. Wojewoda nie dysponował pełnym materiałem dowodowym w sprawie. Decyzja ta miała charakter kasacyjny. Uzupelnienie akt postępowania administracyjnego o materiał dowodowy pozyskany przez organ I instancji z Archiwum Państwowego w K. pozwolił dopiero organom orzekającym na dokonanie pełnych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji dokonania oceny przesłanek z art. 136 i 137 u.g.n. Z uwagi na powyższe, formułowane w skardze zarzuty w zakresie sprzeczności w stanowiskach organu odwoławczego zawartych w zaskarżonej decyzji oraz decyzji z 2005r. , jak również sprzecznych i wzajemnie wykluczających się ustaleń tego organu - są bezzasadne.

Skoro zatem podniesione w skardze zarzuty nie mogły odnieść zamierzonego skutku, a jednocześnie brak jest okoliczności, które z urzędu należałoby wziąć pod uwagę, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 151 ustawy p.p.s.a.